

ali li ale

lipu nanpa wan

lawa kepeken

lawa Pali Kulupu Tan Pana Sama Nanpa 4.0 (CC BY-SA 4.0) li lawa e lipu ni. © 2023 kapesi Pake.

lawa CC BY-SA 4.0 li ken e ni:

pana: sina ken pana e pali tan lipu ni tawa ante.

ante: sina ken ante e pali tan lipu ni tawa wile sina.

taso:

tan: sina pana anu ante e pali tan lipu ni la, sina o pana e nimi pi mama pali. sina ante e ijo lon pali la, sina o toki e ante sina. ni li lon ala la, sina o toki ala: “mama pali li wile e kepeken mi.”

pana sama: sina ante e pali lon lipu ni la, pali sin sina o kepeken lawa sama ni.

lawa sin ala: sina ken ala pana e lawa kepeken sin. sina ken ala kepeken ilo tawa ni: jan ante li ken ala kepeken pali lon lawa kepeken ni.

kulupu “Creative Commons” li ken ala e ante toki tawa ni. ni li toki lili taso. sina wile sona e lawa ali la, o lukin e lawa suli ale lon ni: creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/legalcode

ma nanpa wan li lon.
ma ni li lete lili.
ma ni li mama e mani mute.
nimi ona li ma Kapesi.

ma nanpa wan li lon.
taso, ma nanpa wan li ma taso ala.
ma wan taso li lon ala.
ma mute li lon.

ma nanpa tu li lon.
ma ni li lete mute.
ma ni li mama e mani pi nanpa lili.
nimi ona li ma Peta.

ma tu taso li lon.
musi wawa la jan pi ma tu li ken toki.
toki li lon.

ike la kulupu pi ma tu ni li awen utala.
tenpo ale la kulupu ni li utala e kulupu ante ali.
ona li utala tan ni:
pimeja pini la jan lawa pi ma Peta li sitelen e nimi “ali.”
pimeja pini sama la jan lawa pi ma Kapesi li sitelen e nimi “ale.”

ma Kapesi la nimi “ali” en nimi “ale” li kepeken kon sama.
ma Peta la nimi “ali” en nimi “ale” li kepeken e kon ante.

kalama pini pi nimi tu ni li sama ala.
kalama pini nanpa wan li pona tawa jan pi ma Peta.
kalama pini nanpa tu li pona tawa jan pi ma Kapesi.

jan pi nanpa mute li lon ma Kapesi.
jan pi nanpa lili li lon ma Peta.

tenpo la jan pi ma Kapesi li toki e ni:

*“ma Peta o ante e nasin ona.
ona o kepeken nimi ‘ale.’
nimi tu ni li sama.”*

taso, jan pi ma Peta li wile ante ala.
ona li toki ante e ni:

*“nimi ‘ale’ li jaki!
nimi ni li nasa e lawa pi jan pi ma Kapesi.
jan pi ma Kapesi li wile e ante la
ona o wile ante e ona sama!”*

ale la ali li ante ala.

kulupu Peta li pakala e moku lon ma ante.
kulupu Kapesi li seli e tomo lon ma ante.
kulupu ali li ike e mani lon ma ale.

tenpo sike mute li kama li weka.
taso, utala ni li pini ala.

jan wan li lon ma Peta li lon ma Kapesi kin.
ma ala li ma pi jan ni.
jan ni li tan ma ala.
jan ni li olin e jan.
nimi ona li jan Wan.

pona la jan Wan li wile e ni:
kulupu Kapesi li pini pakala e ma Peta.
kin la jan Wan li wile e ni:
kulupu Peta li pini pakala e ma Kapesi.

jan Wan li wawa ala.
jan Wan li suli ala.
jan Wan li jan wan taso.

taso, ona li pali e nasin pona tawa pini utala.
tenpo pimeja la jan Wan li sitelen e nimi loje lon tomo suli.
nimi loje li toki e ni:

*“utala o pini!
moli o pini!
pona o kama tawa jan ali!”*

wile pi jan Wan li pona taso.

taso, pali ona li pana e pilin ike tawa kulupu Kapesi.
tan seme la kulupu Kapesi li pilin e ni?
ona li pilin ike tan ni:
jan Wan li kepeken nimi “ali.”

tenpo pimeja sin la jan Wan li sitelen e nimi loje sin.
ona li toki e ni:

*“utala o pini!
moli o pini!
pona o kama tawa jan ale!”*

taso, pali ona li pana e pilin ike tawa kulupu Peta.

nimi tu li kipisi e ma tu.
jan Wan li wile ala e ike tawa jan.
ni la jan Wan li lon e nimi “alo.”
jan Wan la nimi “alo” li sama nimi “ale” li sama nimi “ali.”

taso, kulupu Kapesi en kulupu Peta li pilin pi ike mute tawa nimi ni.

kulupu Kapesi li toki e ni:

*“nimi sin ale li jaki!
o weka o seli o moli e ona!
o kepeken nimi pu taso!”*

jan pi ma Kapesi li olin lawa e nasin toki.

kulupu Peta li toki e ni:

*“sina ken ala wan e nimi ‘ali’ e nimi ‘ale!’
nimi ni li sama ala li ante!
kon ona li ante la nimi ‘alo’ li kepeken e kon pi nasa mute!
o weka e nimi namako ni!”*

jan Wan li pana e telo oko.
pali ona li pakala.
utala li awen.

tenpo suli li kama li weka.

ni la jan Wan li majuna.
jan lili ona li kute e toki musi ona lon pini.

jan Wan li pana e kalama musi tan uta ona.
jan Wan li toki tawa jan lili lon pini.

*“o kute mute e mi.
ma sina li seli.
ma sina li moli.
nasin jan li seli li moli e ma.
jan o mama e ma, taso jan li wile pakala taso.*

*ma Peta li powe.
ma Kapesi li powe.
ma li wan taso.
jan lawa li lili.
ona li wile kipisi e jan tan ni:
jan li kipisi la jan lawa taso li suli.
taso, jan li wan la jan alo li suli.”*

jan lili li lukin weka.
nimi “alo” li nasa tawa ona.

jan Wan li toki wawa e ni:

*“ali! ale! seme!
tan seme la sina sewi e nimi?
kalama li suli mute tawa sina anu seme?
kalama li suli la sina wile moli e jan anu seme?”*

jan lili li pake.
ona li kute kin e jan Wan.
ni la jan Wan li awen toki.

*“o toki insa pi mama sina lon tenpo open.
tenpo ike li kama.
sina pilin pona ala lon ni.*

*suno en mun o weka.
kon walo li tawa tan telo anpa.
jan pi awen tomo li pilin monsuta.*

*jan wawa li anpa.
jan pali li pini li nanpa lili.
jan pi lukin luka li pimeja.*

*lupa lon nasin li open ala.
kalama pali li lili.
jan li kama lon tan mu waso.
taso, kalama ona ale li tawa anpa.*

*ona li pilin monsuta tawa suli.
ijo monsuta li lon nasin.
kasi kili li pana.
pipi li tawa ala.
wile li kama ala lon.
mije li tawa tomo awen.
jan pi pilin ike li tawa lon linja.”*

jan Wan li toki e tenpo kama.
toki ona li pini la jan Wan li moli.
ali li ante ala la ale li kama pakala.

jan lili pi jan Wan li jan tu.
jan lili nanpa wan li jan Tu.
jan lili nanpa tu li jan Tuli.

jan lili tu ni li pilin sama.
ona li pilin e ni:
mi tu li ken pini e pali pi mama mi.

jan Tu en jan Tuli li wile pali e pini sama.
taso, ona li kepeken nasin ante.

jan Tu li toki e ni:

*“mi ken anpa e ike kepeken pona.
mi pana e nasin pona tawa jan lon ma Kapesi lon ma Peta.
ona li pona la ona li utala ala.
moli o pini.
ni la mi moli ala e jan.
mi pona taso.”*

jan Tuli li toki e ni:

*“mi wile weka e utala jan la
mi o utala sama.
utala ni o pini.
mi o pakala e sike moli.
jan li utala e seli kepeken seli la
mi utala e ike kepeken ike.
moli li ike, taso moli mute li ike mute.”*

jan Tu li pana e kasi kule lon linja telo.
kasi ni li jelo li loje li laso.
jan Tu li pilin e ni:
kasi li sama sitelen.
jan Tu la kasi li toki sitelen e toki pona tawa jan.
pali kasi la jan Tu li toki insa e ni:

*“linja telo la kasi
li pona li suli tan ni:
mi pana e ma e telo.
tan ni la ona li jelo.*

*kasi lon ma kasi ni
li pona suli tawa mi.
sina o pana e kule
tan ni la ona li loje.*

*kasi kin li namako
li jo ala e ko selo.
ona li tan kili walo.
tan ni la ona li laso.”*

taso, jan li lukin ala.

jan Tu li pana kin e tomo laso.
tomo laso li tomo pi pona sijelo.
jan Tu li pona e sijelo mute lon tomo laso.
kin la jan Tu li toki wawa e ni:

*“utala li lon la mi o lili e ike ona.
ike sijelo li pona ala.*

*mi ken weka e ni la mi o ni.
mi o ni la pona sin li kama.
pona sin li kama la jan li pilin ante tawa utala.
jan li pilin ante la nasin utala li tawa weka.”*

jan Tu li wile e ni:
jan pi ma Peta en jan pi ma Kapesi li sama sewi.
sona li suli tawa sewi.
taso, sona li lon ma ala.
taso, sona li lon jan ala.

jan Tu li pini toki li toki e ni:

*“o olin e jan sama!
o sewi e mama sewi!
sewi o kama!
olin o sama!”*

taso, jan lon kulupu ali li pilin jaki tawa toki ale li toki e ni:

*“sewi li moli.
sina o moli sama.
toki sina o ala o lili.”*

ni la kulupu Kapesi en kulupu Peta li tawa jan Tu li utala e jan Tu.
jan Tu o tawa weka.
jan Tu li weka la moli utala li kama suli.

jan Tuli li kama sona e weka pi jan Tu.
jan Tuli li pilin insa e ni:

*“tenpo wawa li lon.
ni li tenpo mi.
tenpo li wawa la
pali wawa o kama.*

*pali wawa li pakala e kulupu.
kulupu li pakala la
utala li ken ala lon.”*

jan Tuli li kama e jan sin.

jan sin ni li pilin sama jan Tuli.
jan ali ni li wile pini e utala ale.
taso, ona li kepeken nasin pakala tawa wile ni.

open la jan Tuli en jan sin ona li pali e nimi tawa kulupu ona.
nimi pi kulupu ona li kulupu Loje.
kulupu Loje li wile e ni:
kulupu Peta en kulupu Kapesi li utala e kulupu Loje.
ni la kulupu Peta en kulupu Kapesi li utala ala e ona sama.

nanpa wan la kulupu Loje li kama jo e soweli pi ma Kapesi e soweli pi ma Peta.
jan Tuli li wile jo e soweli kin.
wile la jan Tuli li jo e soweli.
nimi pi soweli ona li soweli Sowe.

nanpa tu la kulupu Loje li pana e ko loje lon linja telo.
linja telo li jo e kala mute.
ko loje la kala mute li moli lon linja telo.
ni la jan pi ma Peta en jan pi ma Kapesi li jo e moku pi nanpa lili.

nanpa tu wan la kulupu Loje li pakala e tomo lawa tan jan lawa pi ma ali.
ni la jan lawa ale li jo ala e tomo pi lawa jan.
jan lawa ni li toki e ni:

*“o pini!
pakala ni o kama pini!
jan seme li pali e ike ni?”*

kulupu Loje li sitelen tawa jan lawa.
kulupu Loje li sitelen e ni:

*“mi mute li jan pi ma ala.
mi mute li utala e ma Kapesi e ma Peta.
ma ali o ala.
jan ale o jo ala e ma.”*

tenpo pimeja mute li kama li weka.
tenpo pimeja la pali wawa sin li kama lon.
pali wawa sin li monsuta e jan mute.
jan mute li toki e ni tawa jan lawa:

*“pakala pi kulupu Loje li ike suli!
utala pi ma mi li ike lili!
sina o kama sona e jan pi kulupu Loje!
sina o pake kin e kulupu Loje!”*

ike mute li kama tan ni.
ijo ike li ike tawa lawa pi jan lawa.
ni la jan lawa li pilin ike li pilin e ni:
kulupu Loje o weka.

ma Peta li jo e jan lawa wan.
nimi ona li jan lawa Unu.
ma Kapesi li jo e jan lawa wan.
nimi ona li jan lawa Nalanja.

jan lawa Unu li wile moli e jan pi kulupu Loje.
taso, jan lawa Nalanja li wile anpa taso e jan pi kulupu Loje.
jan lawa Nalanja li tawa tomo sewi lon ma Peta.
tomo sewi ni li tomo pi utala ala.

jan lawa Unu li kama kin tawa tomo sewi.
jan lawa Unu en jan lawa Nalanja li toki tawa ona lon tomo sewi.
jan lawa Unu li toki e ni:

*“o kama pona tawa ma mi.
jan ali pi ma Kapesi li ike tawa mi.
sina ike sama.
taso, kulupu Loje li ike mute!
tan ni la mi ken weka e pilin utala.”*

jan lawa Nalanja li toki e ni:

*“mi pilin sama.
mi pilin kin e ni:
mi en sina o kama e kulupu Loje.
mi en sina o kepeken nasin ni:
jan utala mi li tawa tomo jan lon tenpo pimeja.
jan utala mi li alasa e sona pi kulupu Loje.
alasa sona la jan utala mi li pakala e jan.
jan li pakala la jan li toki e sona pi kulupu Loje.”*

jan lawa Unu li toki insa.
pini la jan lawa Unu li toki e ni:

*“ni li pona tawa mi.
ni li pona suli.
sijelo li pakala la sona li kama.
o lon e ni, pata o.”*

jan lawa Nalanja li pini toki:

*“mi ken.
o moku e kala pona, pata o.”*

jan lawa Nalanja li weka tan tomo sewi li tawa ma Kapesi.
pimeja li lon.
jan utala pi jan lawa Nalanja li tawa tomo jan.
sijelo mute li kama pakala.

taso, sona pi kulupu Loje li kama ala.
tenpo suno sin li kama.
suno la jan Tuli li kama lon.
jan Tuli li kute e ike ni.
ike ni li pana e pilin apeja tawa jan Tuli.
jan Tuli li tawa insa ma li kepeken ilo toki wawa li toki e ni:

*“o kute, jan o!
mi jan nanpa wan pi kulupu Loje!
mi jan ike ala tawa sina!
jan ike li jan lawa sina taso!*

*tenpo pakala li lon poka sina.
ona li tenpo pi len ala li kama lon.*

*pini tenpo li open weka e ike lili e ike suli.
ni la ma tomo li ala.
mani jan li ijo lili taso.*

*tenpo pakala li pini la
open tenpo li kama.
tenpo ale la tenpo li pini li kama.*

*kulupu sina li jan!
sina o jo e jan ali.
tenpo ni la tenpo pini li kama e tenpo ni.
pini tenpo li kama la
jan mute li monsuta mute.*

*tasu, tenpo ni li pini la
tenpo kama li kama e tenpo ni.
ale li sike tenpo lon ni.
tenpo pakala li pini la
jan mute li ken open pali e tenpo sin.*

*o! o! kulupu sina li kalama mu tu.
open olin li pini ike.
sina wile nasin e pona
la o sona o suli e suli sona.*

*sina utala e moli.
sina utala e wawa.
sina utala e sina!*

*pini li kama.
mun li tu.
suno li sama.
soweli li mu.*

*pini mi li lon.
mi o tawa.
selo sina li kon.
ala o wawa.”*

jan pi ma Kapesi en jan pi ma Peta li kute e jan Tuli.
jan pi ma Kapesi en jan pi ma Peta li pilin ike.
jan utala pi jan lawa Nalanja li pakala e sijelo ona.
jan pi ma Kapesi en jan pi ma Peta li toki wawa e ni:

*“lawa ala! lawa ala! lawa ala!
jan lawa Unu o kama!
jan lawa Nalanja o kama!
ike sina o pini!
sina tu o moli!”*

jan lawa Nalanja li wile lape.
jan ona li wile moli e ona.
jan lawa Unu li wile weka.
jan ona li wile moli e ona.
tan ni la ona tu li tawa insa ma li toki e ni:

*“jan Tuli o, toki!
mi tu li kute e sina.
kulupu Loje li pali e ike mute.
nasin sina li nasa mute tawa mi tu.
taso, sina ken toki tawa mi tu lon tenpo wan taso.
tenpo wan li ni.
o kama.
sina taso o kama.”*

jan Tuli li pana e kalama musi tan uta.
jan Tuli li toki e ni:

*“mi kama.
taso, soweli mi li kama kin.”*

jan Tuli en jan lawa Unu en jan lawa Nalanja li tawa.
ona li tawa tomo pi jan Tuli.
kulupu Peta en kulupu Kapesi li sike e tomo ni.
jan Tuli li pona.
jan lawa Unu li jaki.
jan lawa Nalanja li ike.
soweli Sowe li mu.

jan Tuli li open toki.

*“kon li pilin e sina.
sina sona ala sona?*

*oko en noka li suli tawa sijelo.
sina sona ala sona?*

*pona lawa li weka e tenpo jaki.
lape li wawa e sina.
ni la sina o sona.*

*o lukin e luka sina.
ona li suli mute.
o kepeken e nasin wan ni:
ona li nasin pona.*

*o weka e toki ike.
o pana e pilin sina.
tan awen la o kama jo e olin.”*

jan lawa Unu li wile ala kute e toki ni.
jan lawa Unu li toki ike e ni tawa jan Tuli:

*“sina ken ala ken pake?
toki sina li suli mute li musi ala.”*

toki pi jan lawa Unu li ike tawa jan Tuli.
jan Tuli li awen toki:

*“sina en jan lawa Nalanja o kute taso.
mi awen toki.
mi pake ala.
toki ni li suli tawa sina.*

*sina sona ala sona?
o nanpa e toki insa sina.
ilo toki li sona e toki ilo.*

*o alasa ala e ante suli.
kulupu nimi li nasin wan.
lipu sina o len e ike ma.*

*sewi kon li lon
la insa jan li kon.*

*oko o open.
ona o lon.”*

jan lawa Nalanja en jan lawa Unu li toki ala.
ona tu li sona ala e jan Tuli.
soweli Sowe li mu.

jan Tuli li luka e supa kasi.
jan Tuli li tawa e supa kasi tawa jan lawa Unu tawa jan lawa Nalanja.
jan Tuli li toki lili e ni:

*“sina tu li sona ala sona e musi Soweli?
sina tu li wile ala wile musi lon poka mi?”*

jan lawa Nalanja en jan lawa Unu li toki kin.

*“mi tu li sona ala e musi ni.
sina sona e musi Utala anu seme?”*

jan Tuli li sona e musi ni.
jan Tuli li luka e ijo lili musi.
jan Tuli en jan lawa tu li musi e musi Utala.

jan Tuli li tawa e ijo lili musi wan.
jan lawa tu li tawa e ijo lili musi wan kin.
jan Tuli li tawa sewi e ijo lili musi wan.
jan lawa tu li alasa e ijo lili musi pi jan Tuli.

musi Utala li pini lon tenpo.
pini la jan Tuli li anpa e jan lawa tu.
jan Tuli li tawa e ijo lili musi ona tawa pini supa.
ni la jan lawa tu li anpa.

jan Tuli li pilin musi li toki.

*“mi olin e musi.
musi li sama lon.
taso, mi o sona e ni:
tan seme la sina tu li utala?”*

jan lawa tu li toki tawa jan Tuli.

*“sina sona e ni.
kulupu pi mi mute li jo e nasin nimi ante.
ni li kalama pini ante lon nimi ‘ale’ lon nimi ‘ali.’
kalama pini wan taso li ken lon.
kalama pini ante o weka tan uta.”*

jan Tuli li kute e jan lawa tu.
taso, toki ona li ike mute tawa jan Tuli.
jan Tuli li toki kin.

*“kalama pini li suli tawa sina tu.
kalama pini li suli tawa kulupu tu.
sina tu li sewi e kalama.
mi wile sona e ni:
kalama pini la jan o moli anu seme?
kalama pini la mani o moli anu seme?
kalama pini la kasi o moli anu seme?”*

jan lawa tu li pilin nasa lili.
ona li toki taso e ni:

*“sina toki ala toki e ni:
kalama pini li suli ala?”*

jan Tuli li toki e toki pona.
jan Tuli li toki suli e ni:

“ala.

*taso, ma pi sina tu li suli mute.
jan en mani en kasi pi sina tu li suli mute.
ona o pakala ala tan kalama pini.
kalama ni li kalama toki.*

*toki li ilo.
ilo li ken pona, taso sina o moli ala tan ilo.
ilo li lon tawa jan.
jan li lon ala tawa ilo.*

*kin la ma Peta la nimi ‘ali’ en nimi ‘ale’ li kepeken kon ante.
taso, kon pi nimi tu ni li ante la seme li kon pi nimi ‘ali?’
kon nimi li ijo.
kon jan li sewi.*

*pimeja pini la jan lawa pi sina tu li sitelen e nimi ‘ali’ anu nimi ‘ale.’
sitelen ni li awen lawa e sina tu.*

ike!

*tan seme la sina tu o sewi e nasin awen?
tan seme la sina tu o sewi e nasin majuna?
o sewi e nasin kama.
o sewi e nasin olin.*

*o weka e ilo moli.
o pake e nasin moli.
o pini e utala sina.
o lukin e supa pi musi Utala.*

*ijo lili musi li tawa li tawa sewi li alasa.
ijo sin ala li lon anpa suno.
sike moli li awen la
sike moli li moli e ali e ale.*

*ma tu ni li wan.
kulupu tu ni li wan.
jan tu ni li wan.
o kama wan.*

*olin sona li olin ale.
ijo ala li ken weka e ni.
olin sina li sama e kon.
sona suli li lon.*

*ona o len ala e wawa jan.
pilin pona li kama wan.
poki pana li lawa tan ma.*

*ken li pali lili.
sona li pali suli.
olin li nasin ali.”*

**
***

*musi toki mute li lon ma ni.
taso, musi toki nanpa wan li lon.
ona li musi utala ala.
ona li musi soweli ala.*

ona li musu pi pali jan.

o lukin e ona.

lipu ma li ma ala. lipu ma li sitelen taso e ma. lipu ma li pona, la insa en selo ona li ken sama ma. lipu ma li sama ma, la ona li ilo suli. ma suli li lon kepeken nasin ni, li lawa e ma suli mute. nasin pi lipu ma li kama suli lon ma suli ni. pona suli, la lipu ma pi ma tomo li suli sama ma tomo! lipu ma pi ma suli li suli sama ma suli kin! lipu ma li ken len e ma suli ale ni. lipu ma lili li jaki mute tawa jan. suli taso o lon. taso, lipu ma li suli pi mute ike lon tenpo ni. tenpo li kama, la lipu ma li kama suli suli! lipu ma li len e ma ale e telo ale. lipu ma li tawa kon weka kin. lipu ma li len e sike suli ale e sike suli ante. tenpo, la lipu ma li len e suno kin. lipu lon ale li lon lipu ma. jan ale li pali tawa lipu ma kin. lipu ma li ma li kama ma. lipu ma li kama ale. jan ale li kama lipu ma li kama lipu. sijelo lipu li kama ko. ma ale li kama ko. lipu ma li ken ala toki. lipu ma li ken ala tawa. lipu ma li ken ala lon.

ala li lon. ala li lon tan wile sina. tan ni, la o wile ala e lipu ma pi suli sin.

sina kute e musu ni anu seme?

jan lili ali li kute e ona lon supa lape ona.

ona li musu kute tawa ona.

jan Tuli li lape kin.

jan Tuli li lape taso.

ona li tawa ala tan tomo pi jan Tuli.

jan lawa Unu li moli ala e jan Tuli.

jan lawa Nalanja li anpa ala e jan Tuli.

jan Tuli li awen wawa lon tomo.

tenpo lete li tawa ma Kapesi.

tenpo lete li tawa ma Peta.

lete ni li tan ma Peta, taso lete li sike suli e ma ali.

ali li lete.

lete li ali.
ali li kama lete.

lete la moli mute li tawa ma ali.
soweli ali li moli.
kala ali li moli.
pipi ali li moli.

ni li ike pilin.
kasi li ala tan lete kin.
ni li ike pilin.

kasi en soweli en kala en pipi li ala la jan li moku ala.
jan li pilin e monsuta mute.
monsuta o pini.

toki pi jan Tuli la jan li pini ala pini utala?
jan li wile e sona ni.
jan li toki e ni lon tempo ali.

kulupu nanpa wan li lon.
nimi ona li kulupu Kapesi.

kulupu nanpa tu li lon.
nimi ona li kulupu Peta.

tempo pini la kulupu ni tu li utala.
tempo ni la utala li ala e ona.

lete li kama tan ni anu seme?
lete li weka li pakala e ante ali.

mani ona li suli ala.
ona li sama lon tempo ni.

lon poka pi ma Kapesi la lon poka pi ma Peta la lon insa la kiwen li lon.
kiwen ni li suli.
insa kiwen ni la nimi tu li lon: “ali” en “ale” li lon.
jan lawa pini li sitelen e nimi ni.

nimi li sitelen la jan o wile sama sitelen.

nimi li lawa e jan kepeken nasin ni.

jan li ken pilin e ni:

nimi “ali” li jo e kon ante e kon sin.

taso, jan li sona ala e kon ante ni e kon sin ni.

ken la ante ni en sin ni li lon ala li ijo ala.

ante kalama li kalama pini li nasa.

nasa o anpa e jan ale ala.

kalama pini li kipisi e jan.

kipisi jan li ike.

tenpo sike mute li weka la jan o ken kute e toki ni:

ma Peta li kama ala.

ma Kapesi li kama ala.

ma li kama wan.

kulupu li wan.

kulupu wan li ni.

jan ni li kama wan lon lete.

ni la nimi ma li ma Peta ala li ma Kapesi ala.

tenpo kama la nimi ona li ma Alo.

jan pi ma ni li pali e tomo telo tawa.

ona li tawa lon ni.

ona li weka tan ma li tawa ma ante.

lipu ma ona li lili.

lipu ma li kama lon li kama suli lon poka pi ma Alo.

tenpo ale la utala li awen lon kulupu ali.

taso la tenpo la pona la utala li ken pini kepeken pali suli kepeken wile pona.